

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Волинський національний університет імені Лесі Українки

Факультет географічний

Кафедра туризму та готельного господарства

СИЛАБУС

**вибіркової навчальної дисципліни
«СОЦІОЛОГІЯ ПОДОРОЖЕЙ»**

Підготовки: магістра

Спеціальність 242 «Туризм»
Освітньо-професійна програма «Туризм»

Луцьк – 2020

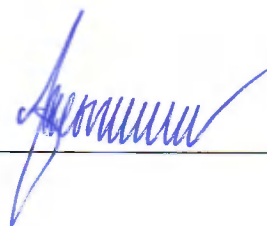
Силабус навчальної дисципліни «СОЦІОЛОГІЯ ПОДОРОЖЕЙ»
підготовки магістра, галузі знань 24 Сфера обслуговування, спеціальності 242
Туризм, за освітньо-професійною програмою Туризм.

Укладач: Лисюк Тетяна Василівна, кандидат педагогічних наук, доцент.

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри

протокол № 1 від 28 2020р.

Завідувач кафедри:

д.геогр.н., проф. Ільїн Л.В.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо- професійна програма	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання		Професійна
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 24 Сфера обслуговування	Рік навчання – 1
Модулів – 3	Спеціальність 242 Туризм	Семестр – 2
Змістових модулів – 3		Лекції – 18 год.
ІНДЗ: є		Практичні – 28 год.
Загальна кількість годин – 120		Самостійна робота – 66 год.
Тижневих годин: 2,5	Освітньо-професійна програма Туризм	Консультації – 8 год.
		Форма контролю: залік

II. Інформація про викладача

Лисюк Тетяна Василівна

Кандидат педагогічних наук

Доцент кафедри туризму та готельного господарства

Контактна інформація: тел.0679592264; ел. адреса:

tetiana.0602@gmail.com

Дні занять (**Розклад занять** розміщено на сайті навчального відділу ВНУ:
<http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>)

Розклад консультацій. Консультації проводяться згідно розкладу, що розміщений на дошці оголошень кафедри туризму та готельного господарства.

III. Опис дисципліни

1. Анотація курсу

Дисципліна «Соціологія подорожей» належить до переліку вибірових навчальних дисциплін і забезпечує формування сучасного управлінського мислення та системи загальних і спеціальних знань з організації подорожей.

2. Мета і завдання навчальної дисципліни

Метою дисципліни «Соціологія подорожей» є розкриття можливостей дослідження соціального феномену туризму в сукупності його проявів: туристичної діяльності і поведінки, туристичних груп і організацій, соціальних систем і соціального інституту туризму.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є система наукових знань про теоретичні й методичні аспекти соціології підготовки і проведення

туристичних подорожей.

Завдання дисципліни:

- вивчення специфіки соціологічних підходів до вивчення туризму;
- оволодіння знаннями, щодо техніки організації та методик проведення соціологічних досліджень в туристичній сфері, а саме під час туристичних подорожей;
- набуття професійних умінь здійснювати вторинний аналіз соціологічних даних для розв'язання професійних завдань.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких результатів навчання:

знати:

- історію формування соціології подорожей як соціологічної галузі, її понятійно-категоріальний апарат;
- соціальні теорії туризму;
- соціальні чинники / бар'єри розвитку подорожей;
- ціннісні основи туристичної діяльності;
- соціальні типології туристів;

вміти:

- розробляти соціологічний інструментарій;
- проводити соціологічні опитування, аналізувати їх результати;
- вміти типологізувати туристів за мотивами туристичної діяльності, статусними характеристиками;
- характеризувати професійні туристичні субкультури.

3. Результати навчання (компетентності)

Протягом вивчення дисципліни «Соціологія подорожей» у магістрів повинні сформуватися такі компетентності

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 1. Діяти на засадах розуміння цивілізаційних гуманітарних цінностей та глобалізаційних процесів, пріоритетів національного розвитку

ЗК 9. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети

ЗК 12. Уміння приймати обґрунтовані рішення та розв'язувати проблеми.

Фахові компетентності (ФК)

ФК 9. Розуміння механізмів взаємодії суб'єктів світового та національного туристичного ринків і положень соціально-відповідального бізнесу в туризмі та рекреації

ФК 10. Здатність управляти ризиками в туризмі

ФК 14. Здатність до соціальної та академічної мобільності в сфері туристичної діяльності

ФК 16. Здатність до педагогічної діяльності та організації навчально-виховного процесу в професійній туристичній освіті.

Програмні результати навчання відповідно до освітньо-професійної (РН)

РН 14. Використовувати комунікативні навички і технології, ініціювати запровадження методів комунікативного менеджменту в практику діяльності суб'єктів туристичного бізнесу;

РН 15. Відповідати вимогам спілкування в діалоговому режимі з широкою науковою спільнотою та громадськістю в сфері туризму та рекреації;

РН 16. Демонструвати соціальну відповідальність за результати прийняття стратегічних рішень;

РН 17. Приймати рішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та методів прогнозування.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів	Кількість годин				
	Усього	У тому числі			
		Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Консультації
Змістовий модуль I СОЦІОЛОГІЯ ТУРИЗМУ І ПОДОРОЖЕЙ ЯК НАУКОВА ДИСЦИПЛІНА					
Тема 1. Виникнення і розвиток соціології туризму і туристичних подорожей	9		2	6	1
Тема 2. Інституціоналізація соціології подорожей	10	2	2	6	
Тема 3. Соціокультурні характеристики подорожей	11	2	2	6	1
Тема 4. Людина у туристичній сфері: статуси, ролі, типи	9		2	6	1
Тема 5. Турист: визначення та соціодемографічні детермінанти	11		4	6	1
Тема 6. Туристська поведінка	10	2	2	6	
Змістовий модуль II ТУРИСТИЧНА ГРУПА					
Тема 1. Соціально-групові характеристики туристичних груп	11	2	2	6	1
Тема 2. Соціальні статуси і ролі у туристичній групі	10	2	2	6	
Тема 3. Лідерство і керівництво у туристичній групі	2		2		
Тема 4. Конфлікти в туристичній групі	11	2	2	6	1
Змістовий модуль III ТУРИСТИЧНІ ПІДПРИЄМСТВА					
Тема 1. Туристичне підприємство: соціологічні підходи	10	2	2	6	
Тема 2. Лідерство і менеджмент у туристичних підприємствах	11	2	2	6	1
Тема 3. Соціологічний аналіз та використання його результатів у сфері туризму	5	2	2		1
Всього:	120	18	28	66	8

5. Завдання для самостійного опрацювання

Завдання для організації самостійної навчальної діяльності студентів із навчальної дисципліни «Соціологія подорожей» поділені на:

- репродуктивні;
- дослідницькі;
- моделювання ситуацій.

Вимоги до завдань та їх змісту, які виносяться для самостійної роботи студентів:

- професійна орієнтація, наскрізний зв'язок між завданнями з теми дисципліни;
- диференційованість – завдання різних рівнів складності засвоєння знань та самостійності мислення студента.

Репродуктивні завдання передбачають повторення, закріплення та використовуються для організації самостійної навчальної діяльності студентів.

Дослідницькі завдання передбачають узагальнення, дослідження, вміння робити висновки, становити експерименти, працювати з науковими джерелами.

Моделювання ситуацій вимагають активних дій студентів в умовах професійної діяльності та нестандартного вирішення запропонованих завдань. При цьому під час вивчення навчальної дисципліни «Соціологія подорожей» використовуємо такі завдання, які вимагають від студентів конкретних дій у ситуаціях близьких до реальних, що відбуваються під час ведення проведення соціологічних досліджень. Такі завдання формують у студентів професійний обов'язок і відповідальність, дають можливість їм краще оволодіти професійними знаннями, методологією і напрямками соціологічних досліджень у сфері туризму і подорожей, формують активне професійне мислення, розвивають потребу у професійному самовдосконаленні, забезпечують високу працездатність.

Самостійність, активізація розумової діяльності, зусилля, що проявляються при цьому, сприяють позитивному ставленню до навчання, формують у студентів необхідні професійні якості, бажання вчитися. Навчання стає не таким складним та обтяжливим. Саме такі форми, методи, засоби педагогічного впливу забезпечують зацікавленість студентів у самостійній навчальній діяльності.

1. Перевірка завдань, що виносяться на самостійне вивчення студентів здійснюється *під час виконання практичних занять*, Якість, кількість і терміни

виконання враховуються при виставленні поточної оцінки за відповідний змістовий модуль.

2. Перевірка питань, що виносяться на самостійне вивчення студентів здійснюється також під час читання стимулюючих, переконуючих, мотиваційних, розвиваючих, бінарних, лекцій-дискусій, проблемних лекцій, лекцій – конференцій, які пов'язані із завданням формування пізнавальної активності аудиторії, вимагають ведення лекційного викладу як процесу самостійного творчого пізнання.

3. Перевірка здійснюється під час тестового контролю і оцінюється відповідною кількістю балів.

4. Перевірка здійснюється під час іспиту.

Питання самостійного характеру під час вивчення навчальної дисципліни «Соціологія подорожей» зумовлені необхідністю забезпечення оптимальних умов для інтелектуального розвитку особистості шляхом включення її в активну розумову діяльність

Види (форми) індивідуальних науково-дослідних (ІНДЗ)

Кожному студенту необхідно виконати індивідуально-дослідне завдання.

1. Дотримуючись чіткого алгоритму проведення соціологічних досліджень в туризмі, провести соціологічне дослідження туристичної індустрії однієї з областей України.

2. Презентувати результати моніторингового соціологічного дослідження туристичної індустрії однієї з областей України.

Комплексне аналітико-практичне дослідження виконати впродовж семестру в рамках вивчення дисципліни «Соціологія подорожей».

Мета – вивчення внутрішніх та іноземних туристичних потоків областей України (мета перебування, вік, стать, обраний спосіб тимчасового розміщення і транспортного сполучення, структура витрат, тощо), визначення конкурентних переваг області, виявлення особливостей попиту на туристичні послуги та прогнозування майбутніх запитів щодо туристичної інфраструктури області.

IV. Політика оцінювання

Політика курсу. *Політика щодо відвідування:* Відвідування занять є одним із компонентів оцінювання, адже дає змогу отримати максимальний бал за усі види робіт.

За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням деканату.

Політика щодо академічної доброчесності: Списування під час іспиту заборонене. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час онлайн опитування та виконання практичних робіт.

У конспектах самопідготовки до семінарських занять необхідно вказувати джерела отримання інформації.

Перескладання (дострокове складання) курсу відбувається з дозволу деканату за наявності поважних причин.

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Семінарські та практичні роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (60% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності).

V. Підсумковий контроль

Підсумковий контроль – залік, який проводиться в усній формі і за складання якого студент може отримати максимум 60 балів.

Загальна оцінка підраховується як сума поточного й модульного контролю, або поточного і підсумкового контролю. Оцінка за освоєння курсу виставляється згідно шкали оцінювання.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Для заліку
90 – 100	Зараховано
82 – 89	
75 - 81	
67 -74	
60 - 66	
1 – 59	Незараховано (з можливістю повторного складання)

VI. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. URL:http://web.kpi.kharkov.ua/auts/wpcontent/uploads/sites/67/2017/02/DAMAP_Ivashko_posobie2.pdf
2. Богдан О. Що варто знати про соціологію та соціальні дослідження.
2. URL:http://ekmair.ukma.edu.ua/bitstream/handle/123456789/7700/Bogdan_SocResearch.pdf
3. Горський С.В. Соціологія туризму // Філософія туризму. К.: Кондор, 2004. https://tourlib.net/books_ukr/filotur110.htm
4. Лукашевич М., Шандор Ф., Мошак С. Соціологія туризму: підруч. К.: Знання, 2015. 303 с.
5. Паніна Н.В. Технологія соціологічного дослідження. Київ : Наукова думка, 2006. 232 с.
6. Паніотто В., Харченко Н. Методи опитування : підручник. Київ: Києвоогілянська академія, 2017. 342 с.
7. Покровский Н.Е., Черняева Т.И. Туризм: от социальной теории к практике управления: учебник. М.: Университетская книга; Логос, 2008. 424 с.
8. Сучасні методики контент-аналізу: навчальний посібник / За заг. ред. Костенко Н., Батаєвої К., Іванова В. Київ: Кондор, 2018. 256 с.

Англомовні видання:

1. Cohen E. The Sociology of Tourism: Approaches. URL: <http://links.jstor.org/sici?sici=0360-0572%28/984%2910%3c373%3ATSOTAI%3E2.0>.
2. Urry J. Globalising the Tourist Gaze.:<http://www.comp.lancs.ac.uk/sociology/papers/UrryGlobalisingtheTouristGaze.pdf>

Інтернет джерела

1. Архів журналу «Соціологія: теорія методи, Маркетинг». URL: <http://stmm.in.ua/archive/>

2. Інститут соціології НАН України. [URL:www.i-soc.com.ua/](http://www.i-soc.com.ua/)
3. Київський міжнародний інститут соціології. URL: <https://www.kiis.com.ua/>
4. Фонд Демократичні ініціативи імені Ілька Кучеріва. URL: <https://dif.org.ua/>
5. Соціологічна асоціація України. [URL:http://www.sau.kiev.ua/](http://www.sau.kiev.ua/)
6. Соціологічна група «Рейтинг». URL: <http://ratinggroup.ua/>
7. International Sociology: SAGE Journals. URL: <https://journals.sagepub.com/home/iss>
8. SOCIS: Центр соціальних та маркетингових досліджень. URL: <http://socis.kiev.ua/ua/>
9. World Travel & Tourism Council (WTTC). URL: <https://wtcc.org/en-gb/>